

var han stikker paa, at Søndagsfriheden vilde blive ført igennem for alle. Det er jo det gamle Ord, som altid bliver sagt, naar der skal gennemføres noget til Fordel for Arbejderne: Vi kunne ikke gøre det nu; men maaske en Gang i Fremtiden; saa føle vi os overbeviste om, at vi komme dertil. De ærede Medlemmer ville indrømme mig, at der ligger noget haabløst for Arbejderne i disse Udtalelser, i bestandig evig og altid at henvise dem til Fremtiden: Vi komme nok en Gang dertil, at I ogsaa kunne faa noget! Det er ikke rart at skulle ud og møde Arbejderne med den Slags Ting, og det er navnlig ikke rart at skulle forsvare den Slags Ting overfor Arbejderne. Derfor er jeg med min bedste Vilje ikke i Stand til over for Arbejderne at forsvare Lovforslaget i den Stikfelse, det nu har, og jeg vilde ønske, at ærede Medlemmer kunde gaa med til at udvide Arbejdsfriheden ikke saa lidt, til den Stikfelse, vi have givet Lovforslaget før.

Justitsministeren (Melleman):

Denne Sag har jo været Genstand for mange Mars Forhandlinger, ogsaa i dette Ting, og jeg antager derfor, at man ikke kan mene, at der nu behøves mere i Retning af Tid til Overvejelser. Jeg antager, man vil være enig om, at Overvejelsernes Tid har været, og at den har været indrømmet meget rigelig. Det, der nu ligger for, er egentlig, at man til syvende og sidst maa beslutte sig til, hvad man vil gøre. Der er ikke saa meget Spørgsmaal om at overveje som om at bestemme sig til, hvad man vil, og hvad man ikke vil. Nu ligger jo Sagen saaledes for, at der her foreligger et Lovforslag, som giver en meget stor Del af det, man tidligere her i Tinget har ønsket, et Lovforslag, som er ført igennem i det andet Ting, og som altsaa vil kunne faas, hvis dette Ting tiltræder det. Nu er Spørgsmaalet efter min Mening simpelthen dette, om man ønsker det, som her foreligger, eller ønsker at forhindre, at en saadan Lov kommer ud. Paa den Maade tror jeg, at Spørgsmaalet vil stille sig for hvert enkelt Medlem, og saa vil det for Næsten gaa med denne Lov som med alle, at det enkelte Medlem faar, i alt Fald i Reglen, ikke alt, hvad han ønsker; der er baade noget, han kunde ønske staaende i Loven, som ikke staaar der, og noget, han kunde ønske udeladt, der staaar der; men til syvende og sidst bliver der dog ikke andet at gøre end at overveje med sig selv: Vil jeg, naar alt kommer til alt, anse det for et Gode, et relativt Gode, at faa denne Lov, eller anser jeg det for

bedre slet ikke at faa den? Saaledes antager jeg, at Sagen ligger for nu, og det tror jeg er et Spørgsmaal, som hver enkelt stemmegivende maa besvare sig selv. Man kan sagtens sige: jeg ønsker, der skulde staa det og det i Loven; men man maa være sig bevidst, at hvis man vil føre den praktiske Konsekvens af en saadan Udtalelse videre, saa bliver Følgen, som vil indtræde, den, at Loven ikke kommer ud. — Jeg skal ikke gaa ind i den lange Forhandling, der ligger forud for dette Lovforslag; men der er dog et Par Bemærkninger, jeg maa gøre, navnlig i Anledning af de Udtalelser, som ere fremkomne fra det ærede Medlem for Langeland (Brandes). Her vil jeg da først protestere imod, at han skulde betegne mig som den, der hele Tiden og paa ethvert Punkt har været mod dette. Det har jeg slet ikke været, og det tror jeg, de Herrer Medlemmer af Udvalget maa erkende, at det bære vore Forhandlinger aldeles ikke Præg af. Jeg har slet ikke gjort mig til Opgave at forhindre, at der skete noget. Derimod er der een Ting, jeg har gjort og naturligen har maattet gøre, og det er, at jeg saavidt muligt har stræbt imod, naar man vilde forvandle Loven fra en Helligdagslov til en Arbejdsfrihedslov ganske i Almindelighed. Og det har jeg ganske naturligen ogsaa været henvist til, fordi den kun som Helligdagslov betragtet henhører under mig, henhører under Justitsministeriets Ressort, hvorimod den som en Arbejdsfrihedslov betragtet vilde henhøre under et andet Ministerium. Derfor har jeg naturligen været henvist til at tage Sagen paa den Maade. Jeg har sagt, at med Hensyn til, hvad man kan blive enig om, og hvad man fornødtigvis kan føre ind under Begrebet Helligdagslov, skal jeg være rede til at strække mig saa vidt som muligt, og saaledes har jeg ogsaa forholdt mig; derimod har jeg modsat mig, at Loven blev forvandet til en Arbejdsfrihedslov og tabte Præget helt og holdent af at være en Helligdagslov. Nu siger man dertil: ja, men Justitsministeren er dog gaaet ind paa at tage Grundlovsdagen med, men dertil vil jeg da svare: ja, det har jeg gjort for at rydde en Anstødssten af Vejen, for at Loven kunde komme ud. Og jeg vil desuden dertil bemærke, hvad jeg ogsaa tillod mig at sige i det andet Ting, at det gaar ikke an i denne Verden i det Hele taget at slutte saaledes, at fordi man har gjort et lille og ikke meget betydningssfuldt Skridt ud over, hvad der egentlig er det konsekvente, kan man lige saa godt opgibe Tøvret helt og tage alt muligt med, helt og holdent komme bort fra, hvad der var den oprindelige Me-